

GLOBALG.A.P.

Загальні положення

Частина I — Додаток 1.4. Визначення

УКРАЇНОМОВНА ВЕРСІЯ 5.2

(У разі сумнівів у питанні тлумачення звертатись до англomовної версії документу)

ДІЙСНА З: 1 ЛЮТОГО 2019 Р.

ОБОВ'ЯЗКОВА З: 1 СЕРПНЯ 2019 Р.

ДОДАТОК 1.4 ВИЗНАЧЕННЯ GLOBALG.A.P.

Наступні терміни визначаються відповідно до їхнього використання в контексті GLOBALG.A.P., і їх розміщено в алфавітному порядку.

№	№ в англ. версії	Визначення та тлумачення
1	17	BIPRO: Програма цілісності бренда GLOBALG.A.P., за допомогою якої відстежується використання бренда GLOBALG.A.P., використання бази даних і точність даних, а також випадки шахрайства та/або повторних неповних/відсутніх реєстрацій у базі даних з боку органу сертифікації.
2	29	CIPRO: Програма цілісності сертифікації GLOBALG.A.P., яка стосується перевірок, аудитів і/або результатів сертифікації відповідних сертифікаційних органів, затверджених GLOBALG.A.P. Це ризик-орієнтовна програма, що передбачає два види оцінювань: 1) офісне оцінювання та 2) оцінювання виробників або оцінювання доказів аудиторів/інспекторів органу сертифікації.
3	69	GGN (номер GLOBALG.A.P.): Унікальний тринадцятизначний номер, що GLOBALG.A.P. надає виробнику під час реєстрації, який служить унікальним ідентифікатором для всієї діяльності щодо GLOBALG.A.P. GGN залишається дійсним і закріпленим за виробником доти, доки він існує. GGN слугує пошуковим ключем на веб-сайті GLOBALG.A.P. для перевірки сертифікатів. GGN замінюють на GLN, якщо заявник отримує або придбає GLN.
4	65	GLN (Глобальний номер розташування): Глобальний номер місця знаходження забезпечує технологічне рішення для глобального ланцюга поставки по ідентифікації фізичних місць знаходження та юридичних осіб (http://www.gs1.org/1/glnrules/).
5	115	Азотний баланс: Обчислюється як різниця між загальною кількістю азоту, що надходить у ґрунт, і кількістю азоту, що виходить із ґрунту щорічно, зважаючи на азотний цикл.
6	2	Активний інгредієнт (діюча речовина): За GLOBALG.A.P.: Інгредієнт засобу захисту рослин або лікарського засобу, який є біологічно активним. Деякі засоби захисту рослин або лікарські засоби можуть містити понад одного активного інгредієнта. У відповідності до законодавства України: 1) щодо пестицидів та агрохімікатів: Діюча речовина пестициду і агрохімікату — біологічно активна складова частина пестициду та агрохімікату, яка забезпечує ефективність дії проти цільових об'єктів; 2) щодо ліків: Активний фармацевтичний інгредієнт (лікарська речовина, діюча речовина, субстанція) - будь-яка речовина чи суміш речовин, що призначена для використання у виробництві лікарського засобу і під час цього використання стає його активним інгредієнтом. Такі речовини мають фармакологічну чи іншу безпосередню дію на організм людини; у складі готових форм лікарських засобів їх застосовують для лікування, діагностики чи профілактики захворювання, для зміни стану, структур або фізіологічних функцій організму, для догляду, обробки та полегшення симптомів
7	143	Алкалоїди піролізидину (PAs): Їх виробляють рослини як захисний механізм проти травоядних комах. Ці речовини можуть забруднювати сільськогосподарські продукти, як-от мед, зерно, зелень, чай тощо.
8	7	Асоційований член: Органи сертифікації, консалтингові компанії, галузі захисту рослин чи виробництва добрив, університети тощо та їхні асоціації, які зареєструвалися для просування GLOBALG.A.P. як сертифікаційної системи.

№	№ в англ. версії	Визначення та тлумачення
9	8	<p>Аудит: Систематичний, незалежний і задокументований процес отримання доказів аудиту та об'єктивного їх оцінювання щоб визначити ступінь дотримання критеріїв аудиту. (Визначення ISO.).</p> <p>У відповідності до законодавства України: Аудит - систематичне та незалежне вивчення певної дії з метою визначення того, чи відповідає така діяльність та пов'язані з нею результати запланованим заходам і чи запроваджені такі заходи результативно та у спосіб, який дозволяє досягти поставленої мети.</p> <p>У системі GLOBALG.A.P. аудит враховує оцінку системи менеджменту якості (СМЯ) групи виробників або за Варіантом 1 — підприємств з кількома виробничими майданчиками, які впровадили СМЯ.</p>
10	9	<p>Аудитор: У системі GLOBALG.A.P. аудитором є особа, кваліфікована для аудиту системи управління якістю (СМЯ) груп виробників і підприємств з кількома виробничими майданчиками, за Варіантом 1, де впроваджують СМЯ для відповідності стандарту GLOBALG.A.P. згідно з контрольним переліком СМЯ, який доступний на веб-сайті GLOBALG.A.P. Аудиторів GLOBALG.A.P. також кваліфіковано для огляду виробничих ділянок.</p> <p>У відповідності до ISO19011 аудитор - особа, яка провадить аудит.</p>
11	125	<p>Багаторічна рослина: Рослина, життєвий цикл якої триває три й більше років.</p>
12	60	<p>Безпечний харчовий продукт: Гарантія того, що продукти не зашкодять споживачеві, коли їх готуватимуть і вживатимуть відповідно до їхнього призначення.</p> <p>За законодавством України: безпечний харчовий продукт - харчовий продукт, який не справляє шкідливого впливу на здоров'я людини та є придатним для споживання</p>
13	16	<p>Біобезпека: Комплекс профілактичних заходів, що вживаються для захисту від інфекційних захворювань, карантинних шкідників, інвазивних чужорідних видів і живих модифікованих організмів.</p> <p>За законодавством України: Біологічна безпека (біобезпека) - безперервний процес оцінки та управління ризиком, спрямований на уникнення або мінімізацію ризиків мікробіологічного інфікування, яке може викликати хвороби людей чи тварин або внаслідок якого тварини стають непридатними для будь-якого використання.</p> <p>Смертність від захворювань і зниження виробництва через інфекції є основними чинниками економічних втрат, як і серйозна проблема з безпечністю харчових продуктів для споживачів.</p>
14	14	<p>Біорізноманіття: Саміт Організації Об'єднаних Націй з питань довкілля 1992 року в Ріо-де-Жанейро визначав біорізноманіття як «мінливість серед живих організмів з будь-яких ареалів, включаючи, зокрема, суходольні, морські та інші водні, та серед екологічних комплексів, частинами яких вони є; це включає мінливість всередині видів, між видами та між екосистемами». Біорізноманіття має головне значення під час оцінювання впливу на довкілля (ОВД) й складання планів екологічного менеджменту (ПЕМ).</p>
15	13	<p>Біоцид: Біоцид може бути хімічною речовиною або мікроорганізмом, який використовують для подолання, пригнічення чи видалення будь-яких шкідливих організмів хімічними або біологічними методами. Існують дві основні категорії біоцидів: 1) пестициди (наприклад, фунгіциди, гербіциди, інсектициди, альгіциди, молюскоциди, мітициди й родентициди) та 2) антимікробні засоби (наприклад, герміциди, антибіотики, антибактеріальні, противірусні, протигрибкові, антипротозойні й антипаразитні).</p>
16	18	<p>Бройлер: Кури (<i>Gallus gallus domesticus</i>), яких розводять і вирощують спеціально для виробництва м'яса.</p>
17	187	<p>Бур'ян: Будь-яка рослина, що росте там, де вона не потрібна. Бур'яни зазвичай вважають небажаними, ні до чого не придатними або шкідливими видами.</p>
18	20	<p>Буферна зона: (1) Зона, що прилягає до кордону території, що підлягає захисту. (2) Перехідна</p>

№	№ в англ. версії	Визначення та тлумачення
		зона між областями, яку використовують для досягнення різних цілей.
19	188	Вельбот: Вельбот — це судно для транспортування живої риби в цистернах.
20	183	Верифікація: (перевіряння) Підтвердження шляхом перевіряння доказів того, що продукт, процес або послуга відповідає визначеним вимогам. За ISO 9000: Верифікація: Підтвердження наданням об'єктивних доказів, що встановлені вимоги виконано.
21	181	Верхній шар ґрунту: Верхня частина структури ґрунту, яка є відносно багатого на гумус, що технічно відомий як гумусовий А-горизонт структури ґрунту.
22	189	Вилучення: Процес, за допомогою якого продукт вилучають із ланцюга постачань, перш ніж він дійде до кінцевого споживача. За законодавством України: Вилучення харчового продукту - заходи, спрямовані на запобігання розповсюдженню, демонстрації чи пропонуванню небезпечного харчового продукту споживачам
23	137	Виробник: Особа (фізична особа) або суб'єкт господарювання (компанія, окремих виробник чи група виробників), які несуть юридичну відповідальність за виробничі процеси й продукцію, які ця особа чи суб'єкт продають та які стосуються сфери сертифікації, Термін «виробник» також використовується в цих Загальних положеннях для транспортних компаній, які займаються перевезенням худоби, і виробників кормів. За законодавством України: Виробник — фізична або юридична особа (її філії, відділення, інші відокремлені підрозділи, представництва), що здійснює господарську діяльність з виробництва харчових продуктів, харчових добавок, ароматизаторів, дієтичних добавок, допоміжних матеріалів для переробки та допоміжних засобів і матеріалів для виробництва з метою введення їх в обіг, а також обіг.
24	80	Виробники комбікормів у домашніх умовах: Виробники, що виготовляють комбікорми в домашніх умовах лише для власного господарства. Їх поділяють на дві категорії: 1) Виробники, які змішують або поєднують корми на фермах для власного використання із застосуванням преміксів або добавок (тобто створюють комбіновані корми). 2) Виробники, які змішують інгредієнти на фермах, але не використовують премікси або добавки (тобто не створюють комбінованих кормів).
25	140	Виробничий майданчик: Зона виробництва (наприклад, поля, земельні ділянки, водойми, ферми), якими володіє або які орендує й одноосібно ними управляє одна юридична особа, та у якій використовують однакові ресурси (наприклад, водопостачання, робітники, обладнання, склади тощо). Один виробничий майданчик може включати кілька відокремлених зон (зон, які не мають загального кордону, не є суміжними), і на ньому можуть виробляти понад одного продукту. Необхідно вказати та зареєструвати всі виробничі майданчики, де виготовляється (-ються) продукт (-и), які відносяться до сфери сертифікації GLOBALG.A.P.
26	147	Відкликання продукції: Це процес, за допомогою якого продукт вилучають із ланцюга поставок і повертають виробнику/обробнику. У деяких випадках споживачам рекомендовано вживати таких заходів, як-от повернення або знищення продукції. За законодавством України: Відкликання харчового продукту - заходи, спрямовані на повернення небезпечного харчового продукту, який продано або передано споживачу, або який є доступним споживачу
27	154	Відновлення (екосистем): Повернення екосистеми до її первісної структури спільноти, природного видового складу й природних функцій.
28	119	Відпрацьована вода: Вода, яку повертають у навколишнє середовище після її використання для цілей аквакультури. Місце, де це відбувається, називається вихідним отвором гідротехнічної споруди.

№	№ в англ. версії	Визначення та тлумачення
29	185	Відходи: Будь-які матеріали, які не використали й забракували як непридатні чи непотрібні. За законодавством України: Відходи — будь-які речовини, матеріали і предмети, що утворилися у процесі виробництва чи споживання, а також товари (продукція), що повністю або частково втратили свої споживчі властивості і не мають подальшого використання за місцем їх утворення чи виявлення і від яких їх власник позбувається, має намір або повинен позбутися шляхом утилізації чи видалення.
30	91	Внутрішній аудитор: Фізична особа, кваліфікована (вимоги викладено в Частині II Загальних Положень) для проведення аудиту й звітування щодо СМЯ групи виробників або окремого підприємства з кількома виробничими майданчиками з упровадженою СМЯ для оцінювання відповідності сертифікаційним вимогам. Внутрішній аудитор зазвичай також несе відповідальність за затвердження членів групи виробників або виробничих ділянок виробника з кількома виробничими майданчиками на основі звітів про перевірку, підготованих внутрішнім (-и) інспектором (-ами).
31	93	Внутрішній інспектор: Фізична особа, кваліфікована (вимоги викладено в Частині II Загальних Положень) для проведення й звітування про перевірку членів групи виробників або виробничих ділянок для оцінювання їхньої відповідності вимогам сертифікації.
32	92	Внутрішня інспекція: Щорічні перевірки на рівні фермерських господарств, які проводить внутрішній інспектор щодо всіх зареєстрованих членів групи виробників у випадку груп виробників, і всіх ділянок у випадку індивідуального виробника з кількома виробничими майданчиками з СМЯ. Мета цих перевірок — визначити рівень відповідності кожного члена групи виробників або ділянки чинним контрольним значенням і критеріям відповідності.
33	83	Вода, що подається (в аквакультурі): Вода, яку беруть із відкритого джерела води й використовують для цілей аквакультури. Місце, де це відбувається, називається входом гідротехнічної споруди.
34	186	Водотік: Дискретний і значущий елемент поверхневих вод, як-от озеро, водойма, потік, річка або канал; частина потоку, річки чи каналу; перехідна вода; або ділянка прибережної води.
35	122	Володіння аналогічною продукцією (ВАП): Ситуація, коли окремі виробники, члени виробників або групи виробників купують ті самі несертифіковані продукти, що й продукти, які вони отримують у процесі сертифікованого виробництва.
36	78	Гербицид: Хімічна речовина, яка контролює зростання або знищує рослини.
37	66	Глобальна ініціатива з безпечності харчових продуктів (GFSI): У GFSI порівнюються чинні стандарти харчових продуктів з критеріями безпечності харчових продуктів, а також окреслено механізми обміну інформацією в ланцюзі постачань задля підвищення обізнаності споживачів і перегляду наявних передових практик роздрібної торгівлі (http://www.mygfsi.com).
38	103	Гній: Органічний матеріал, який використовують для удобрення землі і який зазвичай складається з калу й сечі домашньої худоби, з домішками або без них, наприклад, соломи, сіна або субстратів. У результаті внесення (зароблення) під вирощувані культури справляє сприятливий вплив на ґрунт і наступні врожаї. Гній ще називають зеленим добривом.
39	21	Гребля: Бар'єр (вал) на поверхні ґрунту/землі/виробничого майданчика для запобігання витоку, розливу та ерозії ґрунту (також відомий як дамба, насип тощо).
40	136	Група виробників: Група виробників, яка подає на отримання або отримала сертифікат, і яка має внутрішню процедуру, здійснює 100% внутрішній контроль відповідності зареєстрованих членів вимогам GLOBALG.A.P., та має представника керівництва, який несе одноосібну відповідальність. До групи виробників можуть належати члени, яких не зареєстровано в базі даних GLOBALG.A.P., за умови, що існує система для розділення їхніх продуктів.

№	№ в англ. версії	Визначення та тлумачення
41	73	Ґрунтові води: Уся вода, яка міститься нижче поверхні землі в зоні насичення й безпосередньо контактує з поверхнею ґрунту.
42	12	Дворічна культура: Рослина, яке завершує свій життєвий цикл упродовж двох років, а потім гине.
43	48	Декларація: Письмова заява, яка охоплює відповідну тему і яку підписує особа, що робить заяву.
44	178	Джерела стійкого водопостачання: Ті джерела води, яким удається забезпечити постійне здоров'я водних екосистем і збалансувати водні потреби довкілля, економічний розвиток та сільськогосподарські потреби.
45	51	Довкілля: Вода, повітря, земля, фауна, флора, люди й природні ресурси, які оточують виробничий майданчик (на основі визначення ISO DIS 14001:2015).
46	106	Доїльна зала: Місце, де доять корів.
47	108	Другорядна вимога: Один із трьох типів Точок керування, яких виробник зобов'язаний дотримуватися, щоб отримати сертифікат стандарту GLOBALG.A.P. Виробники повинні дотримуватися 95% усіх застосовних Другорядних вимог.
48	10	Еквівалентний (benchmarking) процес: У системі GLOBALG.A.P. еквівалентний процес встановлено для виявлення та підтримки місцевих ініціатив, а також формування загальних та ефективних належних сільськогосподарських практик (G.A.P.), щоб спростити процес сертифікації виробників і зменшити зайве дублювання аудитів та витрат.
49	11	Еквівалентний стандарт: Стандарт сертифікації, який пройшов крізь еквівалентний процес GLOBALG.A.P., під час якого порівнюють сертифікаційні системи, і який визнали еквівалентним або схожим на GLOBALG.A.P.
50	50	Екологічна система: Динамічний комплекс спільнот рослин, тварин і мікроорганізмів та їхнього неживого середовища, що взаємодіє як функціональна одиниця.
51	52	Екологічний ризик: Потенційна загроза несприятливого впливу на живі організми та/або довкілля через стічні води, викиди, відходи, виснаження ресурсів тощо, що виникають у результаті виробничого процесу, реалізації проекту, діяльності та/або роботи об'єкта.
52	53	Ерозія: Ерозія — це переміщення поверхні ґрунту вітром, дощем, проточною водою або льодом, що рухається, що призводить до виснаження ґрунтового покриву.
53	54	Європейська асоціація з акредитації (ЕА): європейська асоціація національних органів акредитації розміщених у європейському географічному просторі (http://www.european-accreditation.org).
54	64	Загальні положення (ЗП): Документи Загальних Положень описують основні кроки й правила для заявника, щоб отримати сертифікат стандарту GLOBALG.A.P. і продовжити його дію, а також роль і відносини заявників, GLOBALG.A.P. та органів сертифікації. Документ поділено на три частини: Частина I — Загальні положення, Частина II — Правила щодо Системи Менеджменту Якості (СМЯ) і Частина III — Орган Сертифікації та Правила Акредитації
55	128	Запобігання забрудненню: Використання матеріалів, процесів або практик для зменшення, мінімізації або усунення утворення забруднювальних речовин або відходів, а також практики, що зменшують використання токсичних чи небезпечних речовин.

№	№ в англ. версії	Визначення та тлумачення
56	141	<p>Заповідні території: Площа суші та/або моря, відведена під збереження та підтримання біологічного різноманіття, природних і пов'язаних з ними культурних ресурсів, та якою керують за допомогою законних чи інших ефективних засобів. Шість категорій природоохоронних територій МСОП включають: суворий природний резерват, національний парк, пам'ятку природи, територію управління видами й місцями їхнього мешкання, наземний чи водний охоронюваний ландшафт і територію управління природними ресурсами. Всесвітня база даних про заповідні території (WDPA) — це найповніше зібрання наявних даних про заповідні території (http://www.iucn.org).</p> <p>За законодавством України: Землі природно-заповідного фонду - це ділянки суші і водного простору з природними комплексами та об'єктами, що мають особливу природоохоронну, екологічну, наукову, естетичну, рекреаційну та іншу цінність, яким відповідно до закону надано статус територій та об'єктів природно-заповідного фонду.</p>
57	127	<p>Засоби захисту рослин (ЗЗР): Будь-яка речовина або суміш речовин, призначених для боротьби з комахами, бур'янами, грибами й будь-якою іншою формою життя, що вважається шкідником або хворобою сільськогосподарських рослин.</p> <p>За законодавством України Пестициди — токсичні речовини, їх сполуки або суміші речовин хімічного чи біологічного походження, призначені для знищення, регуляції та припинення розвитку гризунів, бур'янів, деревної або чагарникової рослинності, засмічуючих видів риб та шкідливих організмів, внаслідок дії яких уражаються рослини, тварини, люди і завдається шкода матеріальним цінностям та людям, які споживають харчові продукти, якщо залишкові рівні пестицидів у таких продуктах перевищують ММЗ.</p> <p>Крім пестицидів, включають також речовини, призначені для регулювання росту рослин, дефоліанти, десиканти, засоби проріджування зав'язей або стримування пророщування, а також речовини, що застосовуються до або після збору врожаю з метою захисту товарів від псування протягом періоду зберігання та транспортування, за винятком добрив, поживних речовин для рослин і тварин та ветеринарних препаратів.</p>
58	159	<p>Засолення ґрунтів: Стан, за якого в ґрунті із часом накопичується сіль, і її вміст починає перевищувати нормальний рівень.</p>
59	58	<p>Захист харчової продукції: Захист продуктів харчування, напоїв та їхніх ланцюгів постачань від усіх форм атак зловмисників, включно з ідеологічно мотивованою атакою, що призводить до зараження чи збоїв у постачанні (PAS 96:2010).</p>
60	4	<p>Заявник: Кандидат, який подає заявку на сертифікацію за стандартом GLOBALG.A.P. за допомогою уповноваженого органу з сертифікації. Заявником може бути окремий виробник, окремий виробник з кількома виробничими майданчиками, група виробників, постачальник послуг із транспортування свійських тварин або виробник комбікормів.</p>
61	124	<p>Збудник: Бактерія, вірус чи інший мікроорганізм, які можуть спричинити захворювання.</p> <p>За законодавством України: Збудники захворювань (патогени): мікроорганізми, небезпечні для людини та тварин; мікроорганізми, небезпечні для тварин; мікроорганізми, небезпечні для рослин, їх генетично змінені форми та фрагменти генетичного матеріалу.</p>
62	79	<p>Зони високої природоохоронної цінності (ЗВПЦ): Критичні райони ландшафту, якими потрібно належним чином керувати, щоб підтримувати або посилювати там біорізноманіття, екосистеми, культурну своєрідність та/або основні екосистемні послуги.</p> <p>В Україні регулюються законодавством Про природно-заповідний фонд України</p>
63	81	<p>Індивідуальна сертифікація: Юридична особа, яка подала заявку й отримала сертифікацію, є індивідуальним виробником.</p>
64	86	<p>Інспектор: Інспектор — це особа, яка відповідає вимогам, викладеним у Частині III Загальних Положень, і здійснює перевірки GLOBALG.A.P.</p>

№	№ в англ. версії	Визначення та тлумачення
65	85	Інспекція: Перевірка відповідності ТККВ на рівні виробничого майданчика.
66	75	Інструменти для збирання врожаю: Рукавички, ножиці, ножі, машинки для стриження тощо, які використовують для відокремлення сільськогосподарського продукту від материнської рослини/виробничої ділянки.
67	22	Калібрування: Визначення точності приладу, зазвичай шляхом вимірювання його відхилення від стандартного, для встановлення потрібних поправочних коефіцієнтів. За законодавством України: Калібрування: сукупність операцій, за допомогою яких за заданих умов на першому етапі встановлюється співвідношення між значеннями величини, що забезпечуються еталонами з притаманними їм невизначеностями вимірювань, та відповідними показами з пов'язаними з ними невизначеностями вимірювань, а на другому етапі ця інформація використовується для встановлення співвідношення для отримання результату вимірювання з показу;
68	166	Каналізаційні води: Відходи й стічні води, які виробляють побутові та/або комерційні джерела та скидають їх у каналізацію.
69	101	Керівництво: Під керівництвом мається на увазі особа чи група осіб (залежно від чисельності організації), яка координує наявні ресурси, включно з працівниками та їхньою діяльністю, щоб досягти цілей, установлених організацією (виробником/групою виробників).
70	47	Клієнт: Клієнт — це фізична чи юридична особа, яка купує (чи отримує на безкоштовній основі або шляхом обміну) в постачальника продукцію чи послуги.
71	40	Коефіцієнт конверсії: Характеризує об'єм втрат під час оброблення продукції, використовуються під час розрахунку товарно - сировинного балансу.
72	34	Комбікорми: Комбіновані корми (які можуть бути повнораціонними або взаємодоповнюючими), які можна отримувати, використовуючи будь-які інгредієнти (крім лікарських кормів/добавок) як сировину. Комбікорми в контексті GLOBALG.A.P. виключають виробництво інгредієнтів, як-от грубі корми або кормове зерно (прості кормові матеріали), премікси, добавки або лікарські корми (готові кормові добавки) тощо.
73	23	Комітет органів сертифікації (КОС): Один з комітетів, який бере участь у структурі керування GLOBALG.A.P. КОС є комітетом органів сертифікації — асоційованих членів GLOBALG.A.P. Серед головних завдань КОС пропонувати процеси й заходи щодо підтримання та вдосконалення надійності, де це потрібно, координувати всі питання, що стосуються технічних проблем, стандартів і впровадження та сприяти їхньому вирішенню, а також пропонувати зміни до Загальних Положень, Точок Керування та Критеріїв Відповідності, що впливають із практичного досвіду.
74	30	Компетентний орган: Особа або організація, яка має законно делеговані повноваження або якій надано повноваження, спроможність або владу виконувати покладену на неї функції або надавати рекомендації/приймати рішення.
75	88	Комплексне забезпечення сільськогосподарського підприємства (IFA): Є єдиним комплексним стандартом з модульним застосуванням для різних груп товарів, починаючи від рослин і тваринництва до продукції аквакультури.

№	№ в англ. версії	Визначення та тлумачення
76	87	Комплексне керування вирощуванням сільськогосподарських культур (ICM): Система вирощування культур, яка відповідає вимогам довгострокової невиснаженості. Це загальна стратегія господарства, яка передбачає раціональне вирощування сільськогосподарських культур з бережним ставленням до довкілля в такий спосіб, щоб відповідати місцевим ґрунтовим, кліматичним та економічним умовам. Вона захищає природні ресурси господарства в довгостроковій перспективі. ICM не є жорстко визначеною формою виробництва сільськогосподарських культур, але є динамічною системою, яка адаптує й розумно використовує новітні дослідження, технології, поради та досвід.
77	90	Комплексний захист рослин від шкідників (IPM): Ретельне врахування всіх доступних методів боротьби з шкідниками й подальша інтеграція відповідних заходів, що стримують розвиток популяції шкідників і підтримують використання засобів захисту рослин та інших заходів впливу на рівні, який є економічно виправданим і зменшує або мінімізує ризики для здоров'я людини й довкілля. IPM робить акцент на вирощуванні здорової культури з найменшими можливими порушеннями агроекосистеми й заохочує природні та/або нехімічні механізми боротьби зі шкідниками.
78	89	Комплексний менеджмент сільськогосподарського виробництва: Концепцію ICM застосовують до будь-якого виду фермерських господарств (виробників продукції тваринництва, аквакультури тощо).
79	32	Компостування: Контрольоване біологічне розкладання органічного матеріалу за наявності повітря з утворенням гумусоподібного матеріалу. Контрольовані способи компостування включають механічне перемішування, аерацію та провітрювання матеріалів шляхом їхнього пропускання через вертикальну серію аерованих камер або розміщення компосту купами на відкритому повітрі й періодичного його перемішування або перегортання.
80	55	Консультант сільськогосподарських підприємств: Організація (незалежна фізична особа чи група осіб), яка підписала ліцензійну угоду з GLOBALG.A.P., щоб як кваліфіковані й уповноважені консультанти допомагати виробникам упроваджувати належні сільськогосподарські практики та працювати над отриманням GLOBALG.A.P. сертифікації
81	74	Контейнери для збирання врожаю: Контейнери, які використовують для збирання та транспортування продукції під час і після її збирання.
82	36	Контрактне вирощування: ФАО (БЮЛЕТЕНЬ ФАО ЩОДО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПОСЛУГ 145, 2001) визначає контрактне вирощування як договір між фермерами й переробними та/або маркетинговими компаніями щодо виробництва та постачання сільськогосподарської продукції за форвардними угодами, часто за заздалегідь визначеними цінами, що враховують ринкові положення, ресурсозабезпечення та управлінську специфікацію.
83	28	Контрольний перелік (КП): (чек-лист) Інструменти перевірки й аудиту, розроблені GLOBALG.A.P. для полегшення перевірок та аудитів (виробниками, групами виробників, органами сертифікації та/або консультантами сільськогосподарських підприємств).
84	41	Коридор: (1) Лінійна смуга землі, яку визначено під теперішню чи майбутню зону транспортування чи проїзду або для прокладення комунікацій у її межах. (2) Тонка смуга рослинності, що використовується дикою флорою та фауною, та потенційно слугує для пересування біотичних чинників між двома районами.
85	31	Критерії відповідності (КВ): Інформація, яку надано для детального висвітлення кожної точки керування та способів успішного дотримання вимог, визначених ними
86	45	Критична межа: Критерій, що дозволяє відділити прийнятне від неприйняттого. Максимальне та/або мінімальне значення параметру небезпечного чинника (біологічного, хімічного або фізичного) у певній Критичній Точці Керування. Встановлюється для того, щоб запобігти виникненню загрози безпеці харчових продуктів, усунути її або зменшити до прийняттого рівня.

№	№ в англ. версії	Визначення та тлумачення
87	44	Критична Контрольна Точка (ККТ): Стадія (Точка, крок або процедура) виробничого процесу, під час якої можна застосовувати контроль та керування і яка є суттєвою для запобігання чи усунення небезпечного чинника (біологічного, хімічного або фізичного агенту у харчовому продукті, або стану харчового продукту, що потенційно може спричинити негативний вплив на здоров'я), або зниження його безпеки до прийняттого рівня.
88	43	Культури закритого ґрунту: Культури, які вирощують під покриттям або в межах споруди (наприклад, парника, арочної теплиці тощо), з будівельним фундаментом або без нього, де умови вирощування культур мають певну модифікацію (не враховуючи окремих покривів рослин/дерев, сіток, тунельних укриттів, захисту від граду чи мульчі) і до якої мають доступ люди (можуть туди заходити). Покриття може бути пластмасовим, скляним або з інших подібних матеріалів.
89	105	Ліки (Медикаменти): Речовини, призначені для діагностики, профілактики, послаблення болю, усунення або лікування стану чи захворювання, включно з речовинами, що впливають на центральну нервову систему, як-от седативні й знеболюючі засоби. Згідно до законодавства України: Медикаменти (ліки, лікарські препарати) — готові дозовані лікарські засоби у тому вигляді та стані, в якому їх застосовують.
90	61	Лісові масиви: Стосується екосистемної шкали, за якою можна ідентифікувати відносно однорідну лісову одиницю. Склад, структура й екологічні функції всередині одиниці досить схожі, що дозволяє рівномірно застосовувати в межах насадження приписи щодо екологічно відповідального використання лісів, не змінюючи екологічних параметрів, які можуть призвести до несподіваних або небажаних результатів. (Також відомі як деревостій.)
91	97	Ліцензійна та сертифікаційна угода: Правовий документ, який встановлює права й обов'язки GLOBALG.A.P. як стандартного власника, і вповноважених органів сертифікації GLOBALG.A.P. як незалежних інспекційних організацій з питань аудиту, перевірки, сертифікації та ліцензування в межах системи GLOBALG.A.P.
92	63	Майбутній урожай (наступний урожай): Якщо культури, зареєстровані для сертифікації, вирощуватимуться на площі, уже зареєстрованій для цього сертифікаційного циклу, їх слід реєструвати як майбутній урожай. Площі, зареєстровані під час подальшого збирання врожаю, не вимагають від виробника додаткової плати за реєстрацію.
93	102	Мангри: Мангри загалом визначають як райони, де росте один або кілька справжніх мангрових лісів. За даними Saenger et al. (1983 р.), до екосистеми мангрових лісів відносять орієнтовно 60 видів рослин, і їхній перелік можна знайти за адресою http://www.fao.org/forestry/site/mangrove/en/ у розділі «Ексклюзивні види мангрових рослин». Не слід допускати порушення будь-якого із цих видів спільнот, оскільки їх вважають конче важливими для виживання цієї майже зниклої екосистеми. Принципи й рекомендації щодо відновлення водно-болотних угідь, включно з манграми, можна знайти за адресою: http://www.ramsar.org/key_guide_restoration_e.htm .
94	104	Матеріально - сировинний баланс: Його визначають як зіставлення кількості сировини, що надходить, з кількістю, що використовується в отриманій готовій продукції, з урахуванням відходів технологічних процесів і перероблення.
95	19	Маточне стадо (джерело: модуль “Аквакультура”): Група статевозрілих особин культивованого виду, яку тримають окремо для розмноження.
96	95	Міжнародна організація зі стандартизації (ISO): ISO — це всесвітня федерація національних органів зі стандартизації з понад 100 країн, причому один орган зі стандартизації представляє кожну країну-члена. Організації-члени співпрацюють у розробленні й просуванні міжнародних стандартів. Що стосується харчових продуктів, вона визначає вимоги до систем управління безпечністю харчових продуктів, коли організація в харчовому ланцюжку повинна продемонструвати свою здатність контролювати ризики щодо безпечності харчових продуктів для того, щоб забезпечити їхню безпечність під час споживання людиною (http://www.iso.org).

№	№ в англ. версії	Визначення та тлумачення
97	94	Міжнародний форум з акредитації (IAF): Міжнародний форум з акредитації, (IAF) — світова асоціація акредитаційних органів з оцінювання відповідності й інших органів, зацікавлених в оцінюванні відповідності у сферах систем менеджменту, виробництва продукції, надання послуг, керування персоналом та інших подібних програм оцінювання відповідності. Її основна функція — розробка єдиної всесвітньої програми оцінювання відповідності, яка знижує ризик для бізнесу і його клієнтів, гарантуючи їм, що акредитованим сертифікатам можна довіряти (http://www.iaf.nu/).
98	5	Модуль «Аквакультура»: Цей модуль GLOBALG.A.P. охоплює всі стадії виробництва морських риб, ракоподібних і молюсків, а також усі стадії конкретного виду, зареєстрованого виробником, поки від одомашненого маточного стада отримують молодняк у контрольованих системах (за винятком пасивного збирання впродовж планктонної фази), а постачання молодняка має комерційний статус (а не лише дослідницький). За модулем “Аквакультура” не може бути сертифіковано отриману в природних умовах (не в умовах господарства) рибу/улов.
99	99	Модуль «Тваринництво»: Цей модуль GLOBALG.A.P. охоплює всю наявну у фермерському господарстві худобу, яку зареєстровано на виробничій ділянці.
100	109	Модуль: Розділ стандарту, де набір Точок Керування згруповано під загальним знаменником (тобто може стосуватися модуля «Загальна сільськогосподарська діяльність» або будь-якого модуля чи під-модуля).
101	142	Молодка: Молода курка, особливо якій немає й року.
102	96	Молодняк: Молодняк (Молоді тварини, приплід, молодий організм) — це індивідуальний організм після народження (вилуплення, проростання тощо), який ще не досяг статевої зрілості.
103	120	Надмірна експлуатація природних ресурсів: Надмірне використання сировини без урахування його довгострокових впливів на довкілля й раціональності таких рівнів використання.
104	72	Належні сільськогосподарські практики (G.A.P.): Документ Комітету з сільського господарства (COAG) Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН (ФАО) G.A.P. 2003 р. визначає їх як «практики, які спрямовано на забезпечення екологічної, економічної та соціальної стабільності господарських процесів задля виробництва безпечної і якісної продовольчої й непродовольчої сільськогосподарської продукції».
105	111	Національна технічна робоча група (НТРГ): Це місцева група, яка має багато зацікавлених сторін, створена на добровільних засадах у країнах, де є потреба роз'яснювати процедуру впровадження GLOBALG.A.P. у місцевих масштабах. Ці групи підтримують упровадження GLOBALG.A.P. і постійне вдосконалення на основі конкретних потреб області.
106	110	Національне тлумачення керівних положень (НТКП): Це документ, який містить вказівки щодо впровадження Контрольних точок і Критеріїв відповідності GLOBALG.A.P. на національному рівні. Його розробила Національна Технічна Робоча Група, і цей документ проходить прозору процедуру затвердження. Після затвердження НТКП стає нормативним документом GLOBALG.A.P. Це означає, що всі органи сертифікації, які працюють у відповідній країні, повинні включати цей документ до своїх сертифікаційних процедур.
107	77	Небезпечний фактор: Біологічний, хімічний, фізичний чи будь-який інший чинник, який може спричинити небезпечну ситуацію для працівників, споживачів та/або довкілля. За законодавством України: Небезпечний фактор у харчовому продукті - будь-який хімічний, фізичний, біологічний чинник харчового продукту або його стан, що може спричинити шкідливий вплив на здоров'я людини
108	113	Невідповідність: Ситуація, коли Точка Керування GLOBALG.A.P. рівня Другорядна вимога або Рекомендація у Контрольному переліку, не відповідає заданим Критеріям Відповідності.
109	146	Необроблений гній: Твердий або рідкий гній тваринного походження, який не було компостовано

№	№ в англ. версії	Визначення та тлумачення
		або оброблено в інший спосіб для знищення людських патогенів.
110	84	Неорганічні добрива: Добрива, у яких заявлені поживні речовини перебувають у формі мінералів, отримуваних через видобування або в результаті фізичних та/або хімічних промислових процесів.
111	150	Облікові записи: Документи з об'єктивними доказами, що ілюструють здійснену діяльність та/або досягнуті результати.
112	49	Обрізання гребеня півнів: Мається на увазі підстригання борідки/гребеня самців-виробників шляхом електрокаутеризації, щоб зменшити подальше травмування через клювання та бої.
113	138	Обробка продукту: Будь-яка обробка продуктів, що виконується після збирання врожаю, під час якої продукт має фізичний контакт з іншими матеріалами та речовинами. Для під-модуля «Фрукти та овочі» це включає зберігання, хімічну обробку, обрізку, миття тощо, але виключає переробку. Для під-модуля «Аквакультура» це включає обробку, як описано у відповідних ТККВ.
114	135	Оброблений продукт: Коли первинний стан продукту змінено за зовнішнім виглядом або формою.
115	3	Однорічна сільськогосподарська культура: Сільськогосподарська культура, яка завершує свій життєвий цикл за рік або менше, тобто проростає з насіння (ботанічного або вегетаційного насіння, як, наприклад, бульби), росте, квітує, виробляє зареєстрований продукт і гине того самого сезону).
116	1	Орган акредитації (ОА) : Організація, відповідальна за оцінювання й акредитацію органів сертифікації за стандартом GLOBALG.A.P., ґрунтуючись на акредитації щодо відповідності ISO/IEC 17065. Вимоги до роботи акредитаційних органів за системою GLOBALG.A.P. описано в Загальних положеннях, Частині III 2.3.
117	24	Орган сертифікації (ОС): Організація, яка надає виробникам або групам виробників послуги щодо оцінювання відповідності, як-от перевірки й сертифікація, відповідно до стандартів GLOBALG.A.P. вимог щодо акредитації ISO/IEC 17065, Загальних Положень GLOBALG.A.P. та «Субліцензійна та сертифікаційна угода GLOBALG.A.P.».
118	117	Органічне добриво: Добрива, виготовлені з матеріалів рослинного й тваринного походження (наприклад, гній, компост і залишки розщеплення), що використовуються для підтримки та/або поліпшення живлення рослин, фізичних і хімічних властивостей та біологічної активності ґрунтів.
119	116	Органічне сільське господарство: Форма господарювання, яка спирається на спеціальні техніки, як-от сівозміна, зелене добриво, компост і біологічна боротьба з шкідниками. Органічне сільське господарство використовує добрива й засоби захисту рослин, але виключає чи суворо обмежує використання виготовлених (синтетичних) добрив, засобів захисту рослин, регуляторів росту рослин, антибіотиків для тварин, харчових добавок, генетично модифікованих організмів, осаду стічних вод і наноматеріалів. Методи ведення органічного сільського господарства міжнародно регулюються, і в багатьох країнах мають юридично обов'язковий характер. За законодавством України: органічне виробництво - сертифікована діяльність, пов'язана з виробництвом сільськогосподарської продукції (у тому числі всі стадії технологічного процесу, а саме первинне виробництво (включаючи збирання), підготовка, обробка, змішування та пов'язані з цим процедури, наповнення, пакування, переробка, відновлення та інші зміни стану продукції), що провадиться із дотриманням вимог законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції
120	6	Орна земля: Земля, яку можна використовувати для вирощування сільськогосподарських культур.

№	№ в англ. версії	Визначення та тлумачення
121	164	Осад стічних вод: Нагромаджені осілі тверді речовини, що виділилися з різних вод, або вологими, або змішаними з рідким компонентом у результаті природних чи штучних процесів.
122	100	Основна вимога: Один із трьох типів Точок Керування, яких виробник зобов'язаний дотримуватися, щоб отримати сертифікат стандарту GLOBALG.A.P. Дотримання 100% Основних вимог є обов'язковим.
123	157	Оцінка ризику: Означає оцінювання ймовірності, частоти виникнення й серйозності ризику (також називається аналізом ризику). За законодавством України: оцінка ризику - науково обґрунтований процес, який включає ідентифікацію небезпечного фактора, характеристику небезпечного фактора, оцінку його впливу, характеристику ризику
124	168	Оцінка соціального впливу: Охоплює процеси аналізу, моніторингу й управління наміченими та непередбачуваними соціальними наслідками, як позитивними, так і негативними, запланованих втручань (політик, програм, планів, проектів), а також будь-які процеси соціальних змін, обумовлені цими втручаннями (визначення Міжнародної асоціації з оцінки впливу http://www.IAIA.org).
125	67	Оцінювання ризиків щодо соціальних практик у первинному виробництві GLOBALG.A.P. (GRASP): Це добровільне оцінювання впроваджених у господарстві соціальних практик. Результат оцінювання не впливає на сертифікацію GLOBALG.A.P., але слугує додатковою інформацією для партнерів у ланцюгах постачань, яким було надано доступ до результатів.
126	121	Пакувальний дім: Спеціально створене для оброблення зібраної продукції приміщення. Також називається комплексом для оброблення продукції або складським приміщенням. Див. «Пункт обробки продукції» (ПОП).
127	123	Паралельне виробництво (ПВ): Ситуація, у якій окремі виробники, члени виробника або групи виробників виробляють один і той самий продукт частково як сертифікований, а частково — як несертифікований. Виробництво також є паралельним, коли не всіх членів групи виробників, які виготовляють продукт, зареєстрований для проходження реєстрації, включено до сертифіката.
128	82	Первинна інспекція: Це 1) перша перевірка для сертифікації виробничого процесу, або 2) коли до сфери дії сертифіката додають новий продукт, або 3) коли термін дії сертифіката закінчився понад 12 місяців тому.
129	57	Перший урожай (перша культура): Ці дані важливі для обчислення плати за реєстрацію. «Перший урожай» слід вибирати, коли на зареєстрованій площі за сертифікаційний цикл вирощують лише одну культуру або коли площу вперше зареєстровано для цього сертифікаційного циклу. У всіх випадках, коли виробник реєструє лише багаторічні / деревні культури, вибирають «перший урожай» (див. визначення майбутнього врожаю).
130	131	Питна вода: Вода, яка відповідає стандартам якості питної води, як ті, що описано в опублікованих ВООЗ керівних принципах і законодавстві кількох країн. За законодавством України: питна вода - вода, призначена для споживання людиною (водопровідна, фасована, з бюветів, пунктів розливу, шахтних колодязів та каптажів джерел), для використання споживачами для задоволення фізіологічних, санітарно-гігієнічних, побутових та господарських потреб, а також для виробництва продукції, що потребує її використання, склад якої за органолептичними, мікробіологічними, паразитологічними, хімічними, фізичними та радіаційними показниками відповідає гігієнічним вимогам.
131	173	Під-модуль: Модуль, що охоплює конкретні деталі виробництва, які класифікують залежно від типу продукту. Наприклад, «Фрукти й овочі», «Сільськогосподарські культури машинного збирання», «Чай» та «Квіти та декоративні рослини» усі є під-модулями модуля «Рослинництво».

№	№ в англ. версії	Визначення та тлумачення
132	167	Підпис: Має бути особистим, непередаваним, видимим і надійним ідентифікатором особи, який створюють вручну, через рукописний напис або натискання кнопки. Захист лише паролем не гарантує індивідуальну ідентифікацію.
133	129	Післяврожайні хімікати: Включають засоби захисту рослин, які застосовують після збору врожаю (наприклад, віск, мийні засоби, біоциди й лубриканти, де це потрібно).
134	15	План біобезпеки: Письмовий документ, що стосується потенційних шляхів потрапляння й поширення хвороби в певній зоні чи ділянці, та описує профілактичні заходи, які застосовуються або застосовуватимуться для зменшення хімічних і біологічних чинників . План також описує процедури для забезпечення регулярного переоцінювання ризиків і відповідного коригування заходів.
135	184	План ветеринарного обслуговування (ПВО): Письмовий план, який розроблюють для підтримання оптимального здоров'я тварин шляхом постійного догляду з боку ветеринара й навченого персоналу. Він визначає стратегії профілактики захворювань, лікування станів, що регулярно зустрічаються, рекомендовані протоколи вакцинації та боротьбу з паразитами. Крім того, він включає інформацію про продуктивність стада, біозахищеність, компетентність працівників тощо.
136	177	Поверхневі води: Усі води на поверхні землі, що містяться в річках, струмках, ставках, озерах, болотах, заболочених місцях, крига й сніг, а також проміжні, прибережні та морські води.
137	42	Покривна культура: Культура, яка 1) забезпечує тимчасовий захист нижніх саджанців та/або 2) забезпечує навіс для сезонного захисту ґрунту і його поліпшення. За винятком фруктових садів, гаїв і виноградників, де зберігається постійний вегетаційний покрив, покривні культури, як правило, вирощують протягом одного року або менше й часто між звичними сезонами вирощування сільськогосподарських культур. Коли покривні культури заорюють до ґрунту, їх ще називають «зеленими добривами (сидеральними культурами)».
138	37	Порушення договору: 1) Трапляється, коли орган сертифікації порушує вимогу договору, підписаного з GLOBALG.A.P., що може призвести до застосування стягнень проти органу сертифікації. 2) Або якщо виробник не дотримується договорів, підписаних з органом сертифікації, що може призвести до застосування стягнень проти виробника.
139	114	Порушення: Виникає під час порушення правила отримання сертифіката стандарту GLOBALG.A.P. Наприклад, виробник, який не дотримується 100% Основних вимог і/або 95% Другорядних вимог, перебуває в ситуації порушення. Воно також може стосуватися відхилення від Критичних меж, установлених у Критичних Точках Керування, що призводить до виникнення небезпечних факторів.
140	176	Постачальник: це людина або організація, яка надає клієнтам товари або послуги.
141	175	Постачальники - члени GLOBALG.A.P.: Виробники, які більше зацікавлені в пропагуванні GLOBALG.A.P., ніж в отриманні сертифікації. Членство й сертифікація виключають одне одного.
142	130	Постличинки (креветки): Тварини, які перейшли від личинкової форми до юнацької або дорослої форми; зазвичай стосується лише стадії, що йде безпосередньо за личинками, і яка демонструє вже характеристики молодняка.
143	190	Працівник: Будь-яка особа у фермерському господарстві, яка уклала контракт на виконання завдання. До них відносяться власники й керівники господарств, а також члени сім'ї, які виконують завдання в цих господарствах.
144	132	Превентивний захід: Дія або комплекс дій, що можуть бути застосовані для запобігання або усунення небезпечного чинника (фізичного, хімічного або біологічного) харчового продукту, або його зменшення до прийнятного рівня, що може бути використано для цілей керування

№	№ в англ. версії	Визначення та тлумачення
		виявленим ризиком.
145	112	Природна припливно - відливна зона: Площа прибережної зони, що затоплюється припливом й морського дна в акваторіальному морському водному середовищі, що піддається впливу повітря під час відливу й зануренню під час припливу (тобто зона відливів і припливів). Природна літоральна зона — це та, яка б інакше існувала без змін у місцевій гідрології завдяки техногенним змінам, як-от штучні дамби й насипи (також відомі як прибережна зона).
146	68	Програма цілісності (IPRO): Це сукупність заходів з верифікації, які проводять з метою перевірки, підтримки та, якщо треба, підвищення цінності сертифікатів GLOBALG.A.P. шляхом посилення цілісності системи GLOBALG.A.P. Уповноважені GLOBALG.A.P. експерти здійснюють заходи з нагляду, щоб перевіряти результати діяльності органів сертифікації. Програма цілісності GLOBALG.A.P. має два складники: Програму цілісності бренду (BIPRO) й Програму цілісності сертифікації (CIPRO).
147	59	Продовольче шахрайство: Це відбувається, коли продукти навмисно розміщують на ринку для отримання фінансової вигоди з метою обману споживача (наприклад, продаж продуктів, непридатних і потенційно шкідливих, навмисне подання неправильної інформації про продукти тощо). Це також може включати продаж продуктів, які було вкрадено та/або незаконно виготовлено (підроблено).
148	156	Промивна вода: 1) Суміш води, яку використовують для полоскання разом із залишками засобу захисту рослин. 2) Водна суміш, яка є результатом процесу промивання обладнання/ контейнерів, використаних під час застосування засобів захисту рослин.
149	162	Просочення: Інфільтрація та просочування в ґрунт поверхневих вод від поверхневого потоку, каналів, ставків, озер, струмків, річок чи інших поверхневих водних об'єктів.
150	182	Простежуваність: Можливість відстежувати історію, використання чи місцезнаходження продукту (наприклад, походження матеріалів і деталей, історію процесів, застосованих до продукту та/або дистрибуцію й розміщення продукту після доставки) за допомогою записаних ідентифікаційних маркерів. За законодавством України: Простежуваність: можливість ідентифікувати оператора ринку, час, місце, предмет та інші умови поставки (продажу або передачі), достатні для встановлення походження харчових продуктів, тварин, призначених для виготовлення харчових продуктів, матеріалів, що контактують з харчовими продуктами, або речовин, що призначені для включення, або очікується, що вони будуть включені в харчові продукти, на всіх стадіях виробництва, переробки та обігу;
151	134	Процедура: Покрокова інструкція для досягнення бажаного результату.
152	139	Пункт обробки продукції (ПОП): виробничий об'єкт, де відбувається обробка продукції. Якщо виробник обробляє продукцію, що входить до сфери сертифікації GLOBALG.A.P., більш ніж на одному ПОП, усі вони підлягають ідентифікації та реєстрації
153	145	Рамсарські угіддя: Рамсарський перелік містить назву угіддя, дату оголошення його охоронюваною територією, місцезнаходження, загальну площу й географічні координати кожного водно-болотного угіддя міжнародного значення, визнаного договірними сторонами Рамсарської конвенції (http://www.ramsar.org/).
154	153	Реабілітація (екосистем): Відновлення конкретних екосистемних послуг у деградованій екосистемі чи середовищі існування.
155	148	Регенерована (відновлена) вода: Іноді її ще називають <i>рециркуляційною водою</i> . Це колишні рідкі відходи (стічні води), які обробляють для видалення з них твердих речовин і певних домішок, а потім використовують для екологічно безпечного ландшафтного зрошення або відновлення ґрунтових вод.

№	№ в англ. версії	Визначення та тлумачення
156	151	Реєстраційний номер: Номер, виданий органом сертифікації для ідентифікації виробника чи групи виробників. Він завжди починається з короткої назви відповідного органу сертифікації.
157	152	Реєстрація: Процес, за допомогою якого окремих виробник чи група виробників починає процес подання заявок на сертифікацію уповноваженим органом сертифікації GLOBALG.A.P.
158	149	Рекомендація: Один із трьох типів Точок Керування у стандартах GLOBALG.A.P. Усі Точки Керування зі статусом "Рекомендація" підлягають перевірці під час самооцінювання й зовнішніх планових перевірок. До виконання Точок Керування зі статусом "Рекомендація" вимог немає.
159	158	Ризик: Імовірність виникнення небезпеки в майбутньому. Для безпеки харчових продуктів ризики класифікують як біологічні, хімічні або фізичні. За законодавством України: Ризик: можливість виникнення шкідливого впливу на здоров'я людини та ступінь цього впливу, що походить з небезпечного (небезпечних) фактора (факторів) у харчовому продукті;
160	191	Робоча мова: Мова, якою можна проводити аудит/перевірку без послуг перекладача.
161	126	Садивний (посадковий) матеріал (СМ): Садивний (посадковий) матеріал визначають як рослини та їхні частини, що використовують для вирощування продукції, яку можна сертифікувати відповідно до модуля «Рослинництво» (визначені в «Переліку продуктів GLOBALG.A.P.»). Це застосовується незалежно від того, чи їх вирощують через сіяння, садження чи в інший спосіб, призначений для вирощування чи розмноження рослин. Продукти, які сертифіковано за спеціальним модулем «Садивний (посадковий) матеріал», не призначено для споживання людьми чи вигодовування тварин. За законодавством України: Садивний матеріал: рослини та їхні вегетативні органи (частини), придатні для відтворення цілісного організму рослин
162	163	Самооцінювання: Це внутрішня перевірка системи виробництва й зареєстрованого продукту, яку проводить виробник під свою відповідальність згідно з контрольним переліком GLOBALG.A.P. Застосовується лише для виробників за Варіантами 1 і 3.
163	160	Санітарно оброблений: Промитий за допомогою дезінфікуючого засобу (пройшов дезінфекцію).
164	25	Сертифікаційний комітет: Особа або група осіб у межах органу сертифікації, яка ухвалює рішення й несе відповідальність за ухвалення остаточного рішення щодо того, чи стане виробник/група виробників — заявник сертифікованим виробником/групою виробників.
165	26	Сертифікація: Усі ті дії, результатом яких є видання сертифіката по типу акредитації щодо відповідності ISO/IEC 17065 (наприклад, заявка, реєстрація, аудит/перевірка, коригувальні дії тощо).
166	27	Сертифіковані виробник/група виробників: Заявник, який успішно подав заявку й отримав сертифікат GLOBALG.A.P., успішно пройшовши перевірку/аудит і співпрацюючи з уповноваженим органом сертифікації GLOBALG.A.P.
167	133	Сировина: Необроблена продукція (див. визначення для обробленого продукту).
168	76	Система аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках (НАССР) - система керування безпекою харчових продуктів, яку використовують під час аналізу й контролю біологічних, хімічних і фізичних чинників, починаючи з виробництва, заготівлі та оброблення сировини до виготовлення, розподілу й споживання готової продукції. За законодавством України: система аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках (НАССР) - система, яка ідентифікує, оцінює і контролює небезпечні фактори, що є визначальними для безпечності харчових продуктів;

№	№ в англ. версії	Визначення та тлумачення
169	144	Система менеджменту якості (СМЯ): Організаційна структура, процедури, процеси й ресурси, потрібні для здійснення менеджменту якості. У GLOBALG.A.P. упровадження СМЯ є обов'язковим під час групової сертифікації й добровільним у разі сертифікації підприємства з кількома виробничими майданчиками.
170	70	Система сертифікації GLOBALG.A.P.: Система сертифікації загалом, як її описують "Загальні Положення (ЗП) GLOBALG.A.P." і "Контрольні точки і Критерії відповідності" (ТККВ).
171	46	Система сівозміни: Культури на певній ділянці змінюють інші культури за попередньо визначеним планом. Зазвичай сільськогосподарські культури змінюють щорічно, але вони можуть бути й багаторічними. У межах програми інтегрованого керування виробництвом (IPM) серед інших чинників вибирають види сільськогосподарських культур і порядок сівозміни для підвищення родючості ґрунту, підтримання хороших урожаїв та запобігання появі шкідників/хвороб.
172	98	Сміття: Складається з відходів продукції, які утилізували неправильно, без згоди, у невідповідному місці.
173	35	Споживач: фізична особа, яка отримує, замовляє, використовує або має намір придбати чи замовити продукцію для особистих потреб, безпосередньо не пов'язаних з підприємницькою діяльністю або виконанням обов'язків найманого працівника.
174	33	Стандарт «Виготовлення комбікормів» (ВК): Набір правил, Контрольних точок і Критеріїв відповідності для впровадження й сертифікації системи забезпечення гарантій виробниками комбікормів. Це допомагає виробникам сфер тваринництва й аквакультури відбирати належних і надійних постачальників комбікормів.
175	169	Стандарт: Стандарт — це документ, який містить вимоги, технічні умови, вказівки або характеристики, які можна послідовно використовувати для забезпечення відповідності матеріалів, продуктів, процесів і послуг їхньому призначенню. (Визначення ISO.)
176	71	Стандарти GLOBALG.A.P.: "Контрольні точки і Критерії відповідності" GLOBALG.A.P., які поділено на різні модулі, кожен з яких охоплює різні сфери або рівні активності на виробничій ділянці. Ці модулі згруповано в загальні модулі, що охоплюють питання виробництва, класифіковані ширше і є більш загальними (це модулі «Загальна сільськогосподарська діяльність», «Рослинництво», «Тваринництво» й «Аквакультури»), і під-модулі, класифіковані за типом продукції, що охоплюють конкретніші дані про виробництво.
177	170	Стандартні операційні процедури (СОП): Письмові документи із деталізацією операцій, аналізу чи дії, механізми яких ретельно прописано і які прийнято вважати методами виконання певних рутинних або повторюваних завдань. (наприклад інструкції, технологічні карти тощо)
178	118	Вихідні стічні води: 1) Рідкі відходи, які потрапляють у річку чи інший відкритий водойма. 2) Вода, змішана з відходами, що витікає назовні.
179	165	Стічні води: Води, змішані з відходами.
180	56	Ступінь/коефіцієнт конверсії корму (ККК) або ефективність використання кормів (ЕВК): Коефіцієнт ефективності перетворення твариною кормової маси на збільшену масу тіла. Зокрема, ККК — це маса спожитої їжі (у кг сухої речовини), поділена на приріст маси тіла (у кг живої ваги), протягом усього визначеного періоду часу. ККК не має пов'язаних з ним одиниць вимірювання. Тварини, які мають низький показник ККК, вважаються ефективними споживачами кормів.
181	172	Сублицензійна та сертифікаційна угода: Правовий документ, який установлює права та обов'язки вповноважених GLOBALG.A.P. органів сертифікації та виробників чи груп виробників як зацікавлених сторін, що діють на ринку в системі GLOBALG.A.P.

№	№ в англ. версії	Визначення та тлумачення
182	171	Субпідрядник: Це суб'єкт господарювання, що постачає робочу силу, обладнання та/або матеріали для виконання конкретних операцій у фермерському господарстві за контрактом з виробником (наприклад, збирання зерна на замовлення, обприскування фруктів та їхнє збирання тощо).
183	174	Субстрат: Будь-яке середовище для вирощування, що його використовують замість ґрунту для утримання рослин, яке внесли на ділянку і яке можна видалити після використання.
184	161	Схема (сертифікації): Система сертифікації, пов'язана з визначеними продуктами, до яких застосовують ті самі визначені вимоги, конкретні правила й процедури. (Визначення ISO.)
185	179	Технічно відповідальна особа: Особа, яка має знання й повноваження ухвалювати технічні рішення щодо сертифікованого продукту. Рішення можуть стосуватися певної сфери відповідальності або мати загальний характер, і особа може бути або виробником, або консультантом.
186	38	Контрольна точка (КТ): Кожна з вимог, яку вимагає GLOBALG.A.P. для впровадження належних практик сільського господарства/аквакультури. У стандартах GLOBALG.A.P. Контрольна точка класифікуються як Основні вимоги, Другорядні вимоги або Рекомендації.
187	39	Контрольні точки та Критерії Відповідності (КТКВ): Повний набір Контрольних точок та Критеріїв відповідності, які складають стандарт, на основі якого вимірюється продуктивність виробника як внутрішньо, так і зовні.
188	180	Вбиральня: Заклад, де люди можуть здійснювати дефекацію й сечовипускання в гігієнічний спосіб (включно з вивезенням відходів) і який не становить ризику забруднення продукції, що зростає на навколишніх полях, забезпечуючи при цьому приватність людини.
189	155	Учасники ринку роздрібних продажів: Торговельні підприємства й заклади громадського харчування, зацікавлені в підтримці та розробленні стандартів GLOBALG.A.P.
190	107	Фракції мінеральних олів (MOSH, POSH, MOAH): Фракції мінеральних олів, які можуть виявитися хімічними забрудниками харчових продуктів (наприклад чаю), якщо продукт зберігається в невідповідних транспортних коробках/контейнерах/пакетах. Джерелом мінеральної оливи, найімовірніше, може бути пакування зі вторинного паперу або джутові лантухи. MOSH (насичені вуглеводні мінеральних олів), POSH (поліолефінові олігомерні насичені вуглеводні) і MOAH (ароматичні вуглеводні мінеральної оливи) — це різні фракції, які може виявити хімічний аналіз та які свідчать про наявність цього виду забруднень.
191	62	Фумігант: Леткі рідина або газ, що використовуються для знищення комах, нематод, грибів, бактерій, насіння, коріння, кореневищ або цілих рослин.

Примітки: Цей перелік визначень є орієнтовним, але не обмежувальним; у міру виникнення потреби GLOBALG.A.P. додає більше визначень.

РЕЄСТР ЗМІН ДО ВЕРСІЇ/РЕДАКЦІЇ

Новий документ	Замінений документ	Дата публікації	Опис внесених змін
160630_GG_GR_Part-I_Annex_I-4_V5_0-2_en	150630_GG_GR_Part-I_Annex_I-4_V5_0_en	1 липня 2016 р.	У цьому документі немає змін
170630_GG_GR_Part-I_Annex_I-4_V5_1_en	160630_GG_GR_Part-I_Annex_I-4_V5_0-2_en	1 липня 2017 р.	У цьому документі немає змін
190201_GG_GR_Part-I_Annex_I-4_V5_2_en	170630_GG_GR_Part-I_Annex_I-4_V5_1_en	1 лютого 2019 Р.	19 — уточнення 124 — введено визначення 163 — уточнення 173 — видалено текст

Якщо ви бажаєте отримати додаткову інформацію про зміни в цьому документі, дивіться подробиці у [версії документа зі змінами, що доступні для відстеження](#), або зв'яжіться із секретаріатом GLOBALG.A.P. за адресою translation_support@globalgap.org.

Якщо зміни не вносять нових вимог до стандарту, ця версія залишатиметься «5.0», а оновлена версія повинна позначатися «5.0-х». Якщо зміни впливають на відповідність стандартам, назва версії буде змінена на «5.x». Нова версія, наприклад, V6.0, V7 тощо завжди впливатиме на акредитацію стандарту.

190201_GG_GR_Part-I_Annex_I-4_V5_2_ua

Авторські права

© Авторські права належать: GLOBALG.A.P., що діє через FoodPLUS GmbH: Spichernstrasse 55 | 50672 Кельн, Німеччина Копіювання та розповсюдження дозволяється лише у незмінному вигляді.